Mongolian Education Alliance

Монголын Боловсролын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэгийн хэвлэл

www.mongoleducation.mn
2006 оны 10 дугаар сар
№09 (79) Үнэ: 350 тог

Í ÝÝËÒÒÝÉ ÑÓÐÃÓÓËÜ

Боловсролын чанарыг дээшлүүлж, нээлттэй нийгмийн үнэт зүйлсийг эрхэмлэнэ.

Õàòax

Багш хүн шавиараа бахархдаг

АРВАН ДӨРВӨН НАСТАЙ ХҮҮХДИЙН ХӨГЖЛИЙН

ШИНЭ НОМЫН ТАНИЛЦУУЛГА

СЭТГЭН БОДОХУЙН СУРГАЛТ БА СУРАХУЙ

ÀÍÓ, Èõ Áðèòàíè, Àâñòðàëè, Êàíàäûí ääë ãàðóé ÌëÎí óéñûí ñóðãàã÷ áàãø íàðûí áàã ææèëëàæ, äýëõòèéí õîðèí åñºí îðíû ä º÷ ãàðóé ìýíäàí áàãø õàìðàãäñàí "Ø¿¿ìæëýèò ñýòãýí áîäõóéã óíøèõ, áè÷èõ àðãààð õºææ¿¿ëýõ" õºòºëáºðººñ ýðõëýí õýâë¿¿ëñýí øèíý íîìûã Ì îíáîëûí áàãø íàðò õ¿ðýæ áàéæàæàà áèä áàÿðòàé áàéíà.

"Ñýòãýí áîäõóéí ñóðãàëò áà ñóðàõóé" ãàðûí àäëàãàà íü óíøèõ, áè÷èõ áà ø¿¿ìæëýèò ñýòãýí áîäõóéí ñóðãàëòûí àìüä, á¿òýýë÷ çàãâàðûã ðàðóóëàõàà ÷èãëýñýí áà õ¿¿õäèéã ñóðàõóéä ñóðàëöóóëàõ àðãà çº¿éã òàéëáàðèàõûã çîðüñîí áèëýý.

Номын товч агуулга:

- v Èäýâõòýé ñóðàõóé áà ñýòãýí áîäõóéí çàð÷ìóóä
- v Ñóðãàæèûí àðãà, ñòðàòåãèéá
- v Ôàìòàí ñóðàëöàõóé
- v Ôè÷ýýëýýð õýëýëöò¿¿ëýã ºðí¿¿ëýõ íü
- v Ñóðàëãàà õèéæ ýõ áîëîâñðóóëæ áè÷èõ íü
- v Õè÷ýýë òºëªâªëöò áà ¿íýëãýý
- v ¯ç¿¿ëýõ çàãâàð õè÷ýýë¿¿ã

Түүнээс гадна эл гарын авлагад:

| Á¿òýö÷èëñýí òàíèëöóóëãà
| Õàìûí óíøëàãà/Õàìòûí ä¿ãíýëò
| ¯íýò ç¿éèèéí òýíõëýã
| Ò¿ðýí áè÷áýð
| Àñóóëòûí ñàìáàð
| Òåêñòèéã êîäîëæ óíøèõ íü
| Õàìòàí ñóðãàõóéí ä¿ðýì
| Òîéð÷ ÿã- Ôîãäóóëæ ÿðèëö

èäýâõòýé ñóðãàëòûí íèéò 50 øàõàì àðãóóäûã íàðèéâ÷ëàí òàëëáàðëàñàí þì.

Энэхүү гарын авлага нь:

- v Õè÷ýýëèéã ãóðâàí ¿å øàò á¿õèé çàð÷ìààð õýðõýí òºëªâªæ õýðýýæ¿¿ëýõ
- v ªáªð òóòìûí õè÷ýýëýýð ñóðàã÷äûí-õàà óíøèõ, áè÷èõ, ñýòãýí áîäîõ ÷ääâàðûã õýðõýí õºãæ¿¿ëýõ
- v Ñóðãàã÷äûí óíøèõ, áè÷èõ, ñýòãýí áîäîõóéã õýðõýí ¿íýëýõ áîëîí áóñàä îëîí àñóóëòóóäàà õàðèöèò ºã÷ áàéíà.

Манай хаяг:

Áîëîâñðîëûí Õàìòûí Ìæèëëàâàìû Íèéãýìëýã, Á¿òýýë÷ ñýòãýëèãýý õºòºëáºð Ñ¿õáàâàòàð ä¿¿äýã, 1-ð õîðîî,

Áàéãàëèéí óõààíû õè÷ýýëèéã èíòåãðàö÷ëàí ñóäëàõ àñóóäàëä

Ц.Гуррагчаа (Нийслэлийн Сухбаатар дүүргийн 1 дүгээр сургуулийн захирал)

¯ðãýëæëýë. Ò¿ð¿¿ ÷ íü ¹ 08(78)-ä

Õàðèí ýíä "áàéãàëü áà ýëåìåíò"-èéã òºåáà çàõ, ýñãýëæ ýíãèéí áà íèéæ ìýæýõ íü õàðüöàíãóé îéëãîëò áîëîõûã äàðààõ á¿ä¿¿å÷ýýñ õàðúý.

Бүдүүвч №2

Ýíäýýñ ýëåìåíò¿¿äèéí íàðèéí íèéëìýæ õàðèëöàí õàìàðõûã îéëãîæ ⇄ ýëåìåíòýã áàéðëóóëàõ.

Àð íü áàéãàëèéí ¿¿ñýæ äàðëûí íýãäàìýæ áîëîõûã áàéãàëèéí øèíæýõõîãäàõóóäûí îëîí òóëãóóð îíîëæ, õóóëüí áàòàéñàì íàéäàã. ¯¿íã:

- Ãàðèã, åðòºíöèéí ¿¿ñýæ äàðëûí òóóðàé èõ òºðñýëòèéí îíîëæ
- Àìüäàðûí ¿¿ñèéí óóðàé îð÷èí ¿åèéí (ÿðüæ õýâøñýíýýð) øèíæëýõ óõàíû îíîëûã õýëæ áîëîõ
- Ýíýõ¿¿ îíîëóóäààð ìàíàé äàëàêòèêê, äýëõèé, ò¿¿íäýýðõ àìüäàëûí àíõäàä÷ ýõ ¿¿ñýýð íü õèìèéíýëåìåíò¿¿ä, àìüä¿é îîëåêóëä áóþó õèìèéí ýíãèéí íýãääë¿¿ã äýäýã. Ýääýýð íü ººðõîîðîíãîî õàðèëöàí íýãääýæ, óðäàëä îðæóëìààð àíõíûã àìüä ì îëåêóëä áîëîõ óóðàãò áèåèéã ¿¿ñäýñýí áºã ººä ¿¿ íýýñ àìüä áèå, àìüääë ¿¿ññýí äýæ ¿çäýã.

Ì º í: - Áîäèñûí ìàññ áàýíåðãè õàäãàëàãàõ õóóëü

- Àòîì, ìîëåêóëûí ñóðãàæ çýðýã áàéãàëèéí îíîëæ ñóðãàæèàñ äàãíà
- Ýñðýã, òýñðýãèéí íýääýë, òýìöëèéí õóóëü, - ¯ã¿éñãýë ¿ã¿éñãýëèéí õóóëü, - Ø ëèòãààí ¿ð äàãàâàðûí õàìàðàòè çýðýã ã¿íóõàíû õóóëèóã íü ìºíë áàéãàëèéí áîãèòþìñ, ¿çýãäýëä íýãýí àäèé èéýðäýã áºã ººä áàéãàëüäàõüí õºææëë, õºäºëãººí òýääýýðèéí õàðèëöàí ø¿òýëöýõ ýåðýã áà ýñðýã

ОНЦЛОГ

Á.ÐÈÍ×ÅÍÈÉ “АНУ ХАТАН” Ò¯ÕÝÍ

ªÃ¯ËËÝÀÈÉÍ ÕÝË, ÓÐÀÍ ÑÀÉÕÍÛ ÎÍÖËÎÃ

“АЛХАМ АЛХМААР” ХӨТӨЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ ЦЭЦЭРЛЭГИЙН БАГШ НАРЫН УР ЧАДВАРЫН УРАЛДААНЫ УДИРДАМЖ

Òº¿ðãýí¯ áè÷âýð
Àñóóëòûí ñàìáàð
Õåêñòèéã êîäîëæ óíøèõ íü
Õàìòàä ñóðàõóéí ä¿ðýì
Òîéð÷ ÿâ- Óîãõóóëæ ÿðèëö
Í îòëãîî áýâø¿¿ëýð
Ä¿ðò õýëýëö¿¿ëýã
Àñóóëò õàðèóëòûí êàðò ãýõ ìýò

Манай хаяг:
Áîëîâñðîëûí Õàìòûí Àæèëëàõàííû
Íèéãýìèéã, Á¿óýýë÷ ñýòãýëãýý õºòºëãºð
Ñ¿õáàòàð ä¿¿ðýã, 1-ð õîðîî,
×èíãýñòèéí ªðãºí ×ºëºº 15/1,
Óëàííáàòàð 28, Ì îíãîë Óëñ 210628
Óòàñ 976-11-318149

È õ- Ó óëûí çàëóó áàãø íàð òóðøëàãà ñîëèëöîæ, õàì òðàí ñóðàëöëàà

Õºãñãºë àéìàëòèéí Èõ Óóë ñó ìûí ñóðãóóëü çàëóó áàãø íàðàà ÷àäâàðæóóëàí, Íèéñëýë õîòûí ÁÁÑ-èóãûí ¿éë ææèëëãàâàòàé òàíèëöóóëæ òóðøëàâà ñîëèëöîõ àÿëèûã ýíý ñàðûí ñ¿¿ëýýð çîõèî í áàéãóóëëàà.

Òýã õàìâèéí ò¿ð¿¿íä ÁÓÀÍ-èéí “Áàãø-èéí õºãæëè” õºòºëáºðººñ çîõèî í áàéãóóëñàí “Ñòàíäàðòàä ñóóðèëñàí ñóðãàëòûí õºòºëáºðèéã áîëãîñòóóëàõ, áàãøèéí ìýäëýã áîëãîñòîõ áýýøè¿¿ëýõ” ñóðãàëòàíä õàì ðàãäàâ. Òóóí íèéãýì èýãýýñ áîëãîñòîõûí øèíý ñòàíäàðòûã õýðýãæ¿¿ëæ ÷àäíà ãýñíý ¿ýÿ áîãîëä ¿íãýñëýí óã ñóðãàëòûã çîõèí áàéãóóëëàà. ÁÓÀÍ-èéí ¿íãýñíèé ñóðãàã÷, Íèéñëýëèéí Ñ¿õáàòàð ä¿¿ðãèéí 35 äóãàòàð ñóðãóóëèéí ìîíãîëæ õýë, óðãí çîõèîëûí áàãø Ã.Ëöòàíöýöýã, áèëèîãèéí áàãø Ó.Ÿðäýíý-÷èíýã íàð ñóðãàëòûã óäëèðãñàí þì. Óã ñóðãàëòàòð ñòàíäàðòàä ñóóðèëñàí ñóðãàëòûí õºòºëáºðèéã ÿàæ áîëîãñóóëàõ áý, ñóäàëãàííû áàëäâàð ¿º, ãàðûí àâãàòàé çºâëºëòèéã ÿâæ áîëãîñóóëæ, áàã áîëæ óãàõ áîëîìòûã óäëèðäàí çîõèîí áàéãóóëæ, áàã á¿ðä¿¿ëýí ææèëëãàòàà ÿì àð àðãóóãûã ðýðýãëýõ áý, õ¿¿õäëèéã ÿàæ õàìòûí ¿éë ææèëëãàòàíã ñóðãàõ áý, áîëîãñðîëûí øèíý àðãà çº çýðýã áàãø íàðûí ºìîº òóëãàìãñàí îëîí àñóóäàëã òóñ ñóðãàëò õàðèó ºäëºº.

Ñóðãàëòàòàíä îðîëöîãñäîã õºäºº îðîí íóóðèéí áàãø íàðò òóëãàõ áàãø ÷àäâàðæóóëàí, Íèéñëýë õîòûí ÁÁÑ-èóãûí ¿éë ææèëëãàòàíä òàíèëöóóëæ òóðøëàâà ñîëèëöîõ àÿëèûã ýíý ñàðûí ñ¿¿ëýýð çîõèî í áàéãóóëëàà.

Òýã õàìâèéí ò¿ð¿¿íä ÁÓÀÍ-èéí “Áàãø-èéí õºãæëè” õºòºëáºðººñ çîõèî í áàéãóóëñàí ñóðãàëòûí õºòºëáºðèéã áîëãîñòóóëàõ, áàãøèéí ìýäëýã áîëãîñòîõ áýýøè¿¿ëýõ” ñóðãàëòàíä õàì ðàãäàâ. Òóóí íèéãýì èýãýýñ áîëãîñòîõûí øèíý ñòàíäàðòûã õýðýãæ¿¿ëæ ÷àäíà ãýñíý ¿ýÿ áîãîëä ¿íãýñëýí óã ñóðãàëòûã çîõèî í áàéãóóëëàà. ÁÓÀÍ-èéí ¿íãýñíèé ñóðãàã÷, Íèéñëýëèéí Ñ¿õáàòàð ä¿¿ðãèéí 35 äóãàòàð ñóðãàëòûí ìîíãîëæ õýë, óðãí çîõèîëûí áàãø Ã.Ëöòàíöýöýã, áèëèîãèéí áàãø Ó.Ÿðäýíý-÷èíýã íàð ñóðãàëòûã óäëèðäàí þì. Óã ñóðãàëòàòð ñòàíäàðòàä ñóóðèëñàí ñóðãàëòûí õºòºëáºðèéã ÿàæ áîëîãñóóëàõ áý, ñóäàëãàííû áàëäâàð ¿º, ãàðûí àâãàòàé çºâëºëòèéã ÿâæ áîëãîñóóëæ, áàã áîëæ óãàõ áîëîìòûã óäëèðäàí çîõèîí áàéãóóëæ, áàã á¿ðä¿¿ëýí ææèëëãàòàà ÿì àð àðãóóãûã ðýðýãëýõ áý, õ¿¿õäëèéã ÿàæ õàìòûí ¿éë ææèëëãàòàíã ñóðãàõ áý, áîëîãñðîëûí øèíý àðãà çº çýðýã áàãø íàðûí ºìîº òóëãàìãñàí îëîí àñóóäàëã òóñ ñóðãàëò õàðèó ºäëºº.

Ñóðãàëòàòàíä îðîëöîãñäîã õºäºº îðîí íóóðèéí áàãø íàðò òóëãàõ áàãø íàðàà ÷àäâàðæóóëàí, Íèéñëýë õîòûí ÁÁÑ-èóãûí ¿éë ææèëëãàòàíä òàíèëöóóëæ òóðøëàâà ñîëèëöîõ àÿëèûã ýíý ñàðûí ñ¿¿ëýýð çîõèî í áàéãóóëëàà.

Òóóí íèéãýì èýãýýñ áîëãîñòóóëàõ áýýøè¿¿ëæ ÷àäíà ãýñíý ¿ýÿ áîãîëä ¿íãýñëýí óã ñóðãàëòûã çîõèî í áàéãóóëëàà. ÁÓÀÍ-èéí ¿íãýñíèé ñóðãàã÷, Íèéñëýëèéí Ñ¿õáàòàð ä¿¿ðãèéí 35 äóãàòàð ñóðãàëòûí ìîíãîëæ õýë, óðãí çîõèîëûí áàãø Ã.Ëöòàíöýöýã, áèëèîãèéí áàãø Ó.Ÿðäýíý-÷èíýã íàð ñóðãàëòûã óäëèðäàí þì. Óã ñóðãàëòàòð ñòàíäàðòàä ñóóðèëñàí ñóðãàëòûí õºòºëáºðèéã